

ԹԵԼԵԿՐԱՓ

Բօմա 29 մայիս. - Իթալիա գրաւ վէ գրաւիցասընըն Բօցտամս սէյեա-հաթը սեպտեմբերէ գատար թէե-խիւր օլունաճաղընա տաիր Իթալի զաղէթասընըն վէրտիկի հալաաիս թէթղիպ օլունուեօր. Էկէր մէմու-ին զայրը պիր մանիա գուհուր Իթ-մէզ Խսէ, սէյեահաթը մէզթիւրէ յունիս անընտա վուգու պուլաճագ-աըր:

Գօթէնհակ 29. - Տանիմարգա գը-րալը՝ 50նճի սէնէի իզտիվաճիեհէսի զիլնէթլէրինէ իլթիւրաք Խտէն գրաւ վէ Խմբէրաթօր վէ բրէնսլէրէ՝ Էլէ-ֆան նիշանընըն մալի գօրտէլասը իւզէրինտէ թալըմագ իւզրէ պիրէր քիւլիւք ալթուն նիլան իթա իլէ-միշ տիր:

Բիվաեթ օլունտուղունա կէօրէ, Բուսիա Չարը իլէ վէլիի ւաճալը՝ պիր գաչ կիւն Գօթէնհակտան մուֆա-րապաթ իտիպ, սօնրա երինէ պու-րաեա ալաեթ իտէճէքլէր տիր:

Ձէթինէ 28. - Գարատաղ բրէնսի պու եազ մէվաթինտէ մէմալիքի էճ-նէպիեհէէ կիթմէեհէճէք տիր: Բը-րէնսէս Միլէնա՝ Գարապատ գաթ-լըճալընա աղիմէթ իտէճէք տիր:

Գանսաս-Սիթի 28. - Ղազէթալա-ըն պէեանընա կէօրէ, Միւճէթ-միաի Ամէրիգատա Գանսաս էեալէ-թինին վէլինկիթօն չէհրինէ պիր գա-սըրղա տիւշէրէք, 500 քիլի թէ-լէֆ վէ մէճրուհ օլունը վէ չէհրին մէրքէղի խարապ օլարագ, խանէ, քիլիսէ, մէթէեպ վէ օթէլլէրին էք-սէրիսի երգըմըշ տըր:

Լօնտրա 29. - Թանճատան եազըլ-տըղընա կէօրէ, Ինկիլիզ հէյեթի մախուսէի սէֆարէթի՝ Մարգըն Ձէս չէհրինտէ Ինկիլիզ պայրաղընը չէքմիշ տիր: Շէհրի մէզթիւրտէ Կինճի տէֆա օլարագ պիր էճնէպի պայրաղը չէթիլմիշ օլունուղունտան, պու խուսուս եէրիլէրնէ էքէեիճէ խօյնուսուղուղու մուճիպ օլունը տուր:

Ուալինկիթօն 28. - Կիւմիւշ սիքթէ մէսէլէսին միւզաքէթսինէ մէմուր միլի գօնֆէրանսըն ֆիեաթը հաղը-րէեէ թէվֆիգէն ալթուն նէ չէրա-իթլէ տարպ օլունուպ սիքթէ հալի-նէ վազ իտիլիեօր Խսէ, կիւմիւշիւն տախի ախի չէրաիթլէ տաղպ օլու-նուպ սէրպէսթէ սիքթէ հալինէ վազ օլունմասընա, վէ 1873 սէնէ-սի գանուսուլա թատիլ իտիլէն ուսուլը մէսթիւքեաթըն իպգասընա թարաֆտար օլունախալընը րիեա-սէթի ճիւմհուր նամղէտիլէրինի իլթիլալ իթմէմէեէ գարար վէր-միշ տիր:

Պէրլին 29. - Պրէսլաւ բրէնս-բի-գօթօսու Մօնսէնեօր Գօթ՝ Պէրլին պէլէտիեհէ րէիսի Մ. տը Պօթէն-պէթին ճէնագէ ալալընտա հաղըր պուլունմամալընը Գաթօլիք րէ-հապիլինէ թէնպիհ իթմիշ օլունղլէ, միւթէվէֆաի միւմալիէյհ՝ Բրօթէս-թան մէզալըղընտա տէֆն օլուն-մուշ տուր:

Թրիէսթէ 29. - Ավսթրիա-Մաճար Լօյտ գուճախեաը մէճիլի իտա-

րէնի՝ Գարատէնիղին Պուլկար իման-լարընտա մէզթիւր գուճախեա վա-բօրալընըն իլլէմէսինէ տաիր Պուլ-կար հիւքիւմէթի իլէ միւզաքէրէ օ-լունաճագ լաիհաեը գապուլ վէ թաստիգ իթմիշ տիր:

Բէթրէսպուրի 28. - Բուսիանըն իլէրի թարաֆլարընտան ալընան մալիւմաթ՝ էքիլլէրին տէրէճէի մաթուպէտէ պուլունտուղունու վէ ախիլրէն եաղան եաղմուլարըն իլը պահար պուղտալարընճա հիւսնի թէէսիլի մուճիպ օլունղունու միւ-պէյեին տիր:

Պուղտալ իսլաճընա յունիսին 15ինտէ միւսաատէ իտիլէճէկի կի-պի, եուլաֆ վէ միւրը պուղտալը իսլաճաթընըն տա Բուսիանըն հէր թալաֆընա յունիլի օլաճագ տըր:

Բօմա 28. - Ճիւթիթի գապիլնէ-թօսունու մէվգիլի տիւշարը թէ-պէտտիւլ օլաճագ կիպի կէօրիւնիւ-եօր: Պինապէրին եաղընտա պիր պուհրանը վիւքէլա գուհուրի միւհ-թէմիլ տիր:

Պէրլին 28. - Իմբէրաթօր բէնչէն-պիհ կիւնիւ Գիլէտէ Չար իլէ միւ-լապաթ իտէճէք տիր:

Իմբէրաթօր՝ Պիլէմէնք գրալիցա-սը իլէ նաիպէի հիւքիւմէթ հաղա-րաթընը եարըն գապուլ իտէճէք տիր:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ԹԵՎԱԾԻՆԱԹ

Ճէմիլիէթի րուսուճիեհէ աղալըը՝ Թէթրիտաղը սանճաղը միւթէսար-ըրֆը սապըգ նէճիպ բաշա հաղրէթ-լէրինէ:

Գանղըր սանճաղը միւթէսարըրֆ-լըը՝ Գայսէրիեհէ միւթէսարըրֆը սապըգ Ապտ իւլ Դանի բաշա հաղ-րէթլէրինէ:

Գայսէրիեհէ սանճաղը միւթէսար-ըրֆլըը Գանղըր միւթէսարըրֆը սապըգ Ֆէլաւմ բաշա թէֆլիլ:

Մադրի գարիեհէսի տախիլի պէլէ-տիե րէիսի Մանէթլմօ էֆ.եէ րիւթ-պէի սանիե սընըֆը միւթէմալիլ:

Թարսուս գաղասը գայմադամը Ջիա պէյէ րիւթպէի սանիե սընըֆը ոանիսի:

Սիվաս վիւաեթլինտէ Ելըաղ էի գաղասը գայմադամը հաճի Մուս-թաֆա էֆ.եէ րիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պուլունմուշ տուր:

Տախիլիեհէ նաղըր Բիֆաթ բաշա հաղրէթլէրի տիւն մապէյնի Հիւ-մաեունա աղիմէթլէ, պաղը իրատա-թը սէնիլէյի ախը վէ թէլաղգը իթմիլլէր տիր:

—Սէր թիւֆէնկիի հաղրէթի Շէհ-րիեարի Ահմէտ Ճէլալէտտին բաշա հաղրէթլէրինի Խըտիլի էսպագ Խա-մալ բաշա հաղրէթլէրինի թօնու. հանըմ էֆ. հաղրէթլէրի իլէ տիւ-եիւն ճէմիլիէթլէրինի էօնիւմիւզ-տէթի բէնչէնպիհ կիւնիւ նիշան թալընտա վաղը բաշաի միւշարի-լէյհին գօնադարընտա իհթիֆա-լաթը մախուսէ իլէ իճրասը մու-գարընը պուլունմուշ տուր:

—Ինչալը մուզարըրէ օլան Տար-էլաճէգէ իլին, Շիշիտէ իզգէթ բա-շա չիֆթիլիլի իլէրիսինտէ քեպիլն օլուպ, գատիմէն մէրա օլմագ իւզրէ էհալիեհէ մախուս պուլունան մա-հէլլ թալիեհէ գըլընարագ, խարի-թա վէ բաշարը՝ ալըր աթըպէյի իւլեա գըլընմագ իւզրէ Պապը Ալիեհէ թագաթիմ օլունմագ իւզրէ պուլուն-մուշ տուր:

Մէզթիւր Տար էլաճէգէ իլին ալը-լան տէֆթիւր իւզրէրինէ, Թրիէսթէ-ճէ չիմտիեհէ գատար 483 իրաի օս-մանի ճէմ իտիլմիշ տիր:

—Օսմանը պանգասընտա պուլուն-նան աղչէնին ճումաա իրթէսի կիւ-նիւ եհէնի պանգա տախիլիսինէ նագլ օլունտուղունու եաղմըշ իտիք:

Եէվմի մէզթիւրտէ ալթուն օլա-րագ նագլ իտիլէն աղչէնին միգ-տարը պիր պուլուգ միլեօն օսմանը իրաւընտան ֆաղա օլուպ, պուլունա աղըլըրը թախմինա 13 թօնէլաթօ-եա, եանի 10,140 աթիգ օգգաեա պալիղ օլմագտա տըր:

Մէզթիւր մէպաղըն վէ սալիւնա-գըտ իլէ էվրագը նագլտիեհէ վէ թաճվիլաթըն նագլի իլին՝ Թրաւ-վայ չիւքէթիլին արապալարը գու-լանըմըշ տըր:

Թահվիլաթ վէ էվրագը նագլտի-եհէյի սախրէնին նագլիւաթը ճումաա իրթէսի կիւնիւ թէթմիլ օլարագ, բաղար կիւնիւ տախի եհէնի պանգա մահգէնլէրինէ եարըմ միլեօնուգ սիւմ մէճիլիեհէ նագլ վէ վաղ օլուն-մուշ տուր:

—Օսմանը պանգասը միւտիլի ու-մուսիս Սըր էալկար վիսընթ ճէ-նապլէրինին խիլրէն Եուսանիւթա-նա վուգու պուլան սէյեահաթըն-տա Մ. Թրիգուրի իլէ կէօրիւշտիւ-կիւնիւ եաղմըշ իտիք: Պու միւլա-գաթտա, Օսմանը պանգասը իլին Աթինատա պիր չիւպէ քիւշատըն-տան պահս օլունտուղու իլիտիլմիշ տիր:

—Էվվէլէի կիւն Պրանսա սէֆիլի թարաֆընտան Մ. Բէմանըն չէրէ-ֆինէ օլարագ Պիւեիւք-ատտաթի սէյֆիլիեհէտէ միւքէմէլ պիր թաւմ թէթլիպ օլունմուշ վէ պուլտա տի-կէր պաղը սէֆիլիլէր իլէ ֆալիեալա-րը տախի հաղըր պուլունմուշալարտըր:

—Մուտանիա-Պրուսա չլմէնտը-ֆէր խաթթընըն րէսիլ քիւշատը յունիսի էֆրէնճիլին 6նճը կէլէճէք բաղար իրթէսի կիւնիւ իճրա օլու-նաճագ իքէն, պու քէրէն երինէ պիր պաղագ կիւնէ թէլիլիլ օլունմուշ տուր:

—Քիւաղըտանէ ճիվարընտա Սի-լիհտար աղատա քեալին Գէմիլիտէ-րէ նամ մահէլլտէն րըլթըմ գուճ-բանեասը հիսապընա թալ չըգար-մագտա օլան աթէլէնին նէղարէթի զըմընտա, Ջապլթիէ նէղարէթի իլէ գուճբանիա պէյնիտէ հուսուլէ կէ-լէն իթիլաֆ իւզրէրինէ, պիր միւզ-տար բօլիւ վէ Ժանտարմա իթիլա-ընա քեաֆի օլմագ վէ մէսարիլի ինչալիեհէ գուճբանիա ճանիպիլտէն թէսվիլիեհէ իտիլմէր իւզրէ, մահէլլին տէ պիր պաղ գարալօլունէնին ին-չասընա գարար վէրիլմիշ տիր:

—Բուճէլի տէմիլ Եօլու գուճա-նիաընըն գօմիսէլէրէ իթա վէ իր-սալ իտէճէկի միւսթէտիեաթը հա-վի էվրագըն՝ նիղաճիւմէի մախուս-սու մուճիպինճէ բուլ րէսմինէ թա-պի թուլթուլմասը պու քէրէն մէճ-լիի նաֆիատա գարարկիր օլունը տուր:

ՍԱՐՐԱՑԻՑԷ

Աղարեան Անտոն էֆ. իլէ Մ. Էլի Լէօն թարաֆընտան հիւքիւմէթի Սէնիէեհէ թագաթիմ օլունան լաիհա. նըն թէտգիգի իլին թէնէքթիւլ ի-տէն գօմիսիօնը ալի իրմալը թէտա գիգաթտան սօնրա, լաղըմ կէլէն մաղպաթասը թանդիմ գըլընմըշ վէ մէօհիլ րէլէնմիշ իսէ տէ, աղատան Խալիլիլ խասաի Շահանէ նաղըրը Բօրթուգալ Միքայէլ էֆ. հաղրէթ-լէրինին պաղը գուեուտը իհթիլա-գիլիեհէ իլէ մէհիլ րէլէնմիւթէրինի եաղմըշ իտիք:

Լէվանթ Հէրալտըն պէեանընա կէօրէ, նաղըրը միւշարիլէյհ հաղ-րէթլէրի՝ մուճմէլէի թահվիլիեհէնին էսասընա իթիլաթ իթմէեիպ, սու-րէթի թաթպիգաթընճա պաղը միւ-թալէաթ տէրմիեան իթմէթտէ պու-լունմուշալար տըր: Օլ պապտէ չէ-րէֆուստուր պուլըրուլան իրատէի սէնիլյէ մուճիպինճէ, Միքայէլ էֆ. հաղրէթլէրի մուճիլաթընէ ալընա պիր մուլթիլըն թահիլիլիլ տէր: միեան իլլէտիլլէրի գուեուտը իհ-թիլաղիլիեհէնին տէրէճէի շուճուլիլ իլաղէ իլլէմիշ օլունղլընտան, գօմիսիօնը ալլին աղաի սախրէսի՝ իլպու մուլթիլըն միւնտէրիճաթըն-տան մալիւմաթ ալմագ, վէ օնա կէօրէ րէյ վէ միւթալէալարընը տի կէր պիր լաիհա իլէ թաֆիլին ի-ֆատէ վէ պէեան իլլէմէք իւզրէ, կէլէն ճուճաա իլլէմէսի կիւնիւ աղ-տը իճթիլմա իթմիլլէր տիր:

Գօմիսիօնը ալլին իլպու լաիհասը իլլէ մաղպաթաի մէզթիւրէ վէ Մի-քայէլ էֆ. հաղրէթլէրինին մուլ-թիլիլի՝ մալիեհէ նաղըրը նաղիթ էֆ. հաղրէթլէրի թարաֆընտան էվվէլէի կիւն մէճիլի վիւքէլաեհէ թագաթիմ գըլընմաղլէ, եարընքի չարչէնպիհ կիւնիւ մէվգըրի պահս վէ թէնէքթիւրէ վաղ պուլունմա-ղը խապէր ալընմըշ տըր:

Պիր գաչ կիւն էվվէլ թարաֆընդա եաղմըշ իքէն, Եէրիմիլի միւսաատէ-սի օլմատըղընտան, պիլղարուր կէրի գալըն օլան աթիլտէթի մէթուպու պու կիւն նէլը ու պէեան իտէրիլ:

... Խմբագիր, Երէկ բարեկամ մի Արեւելք լրագրի ամսոյս 7ին հրատարակեալ և 2485 թիւը կրող թերթը բանալով, ՎՄահուտան հան-դէպ փերնագրի ներքեւ և Արշալ 2օ-պանեան ստորագրութեամբ յօդուած մի ցուցուց, Ջալմաղաջ բնաւ անմաս-պանթիւմ գովեստը կարգալով անդ-գի 2օպանեանի դեռաբոյս գրչէն, դըժ-բաղդաբար, սուղին անգամ չէ որ այդ պիսի յօդուածներ կը ծնանին: Այլ կը զարմանամ մեծապէս զի կը գտնուին այնպիսիներ, որք կը խրախուսեն զինք

այդօրինակ յօդուածներ հրատարակե-
լու, կը ծափահարեն իրեն նընախայա-
խան յայտնանայաց: Արշակ Զօպանեան կը
գովէ, կը դրուատէ և կը փառաբանէ
Տէրսիմի Գրգըլ Քիլիսէ գաւառակին այդ
Հարիւր Քսանաւեայ ծերունին, որ չու-
վանով ինքզինք կախած էր: Նորա կա-
խողանին առջեւ կը գոչէ, «իմ երի-
տասարդ հոգիին ամբողջ խանդովն ու
համակ զօրութեամբն իմնորածիլ կեան-
քս կը ծնադրանմ հիւսցնամք նա սարսափո-
վանմ, աննշ ծերոտնին»: Զօպանեան կը
նմանի այն մարդասէր Աթենացիին, որ
իւր տան առջեւ ազգասիրաբար շատ մի
ծառեր տնկած էր, և հրաւիրած էր
զԱթենացիս, որպէս զի իրենք գրեցնէ այն
ծառերէն կախեն: Զեմ գիտեր թէ ին-
չու ինքն այդ բարի գործը իւր անձէն
չէր սկսած: Այդ յօդուածն, որպէս և
այլ նման շատ յօդուածներ, որք ամեն
օր օրագրաց վրայ կը հրատարակուին,
յիմարական և առանց կարեւորութեան
կրնար համարուիլ, եթէ լուրջ, պահ-
պանողական, ազգային — պաշտօնական
Արեւելք օրագրի մէջ հրատարակեալ
չլլար: Ահա՛ այս է գարմանալին: Վասն
զի, եթէ Արեւելքի ընթերցողք, մանա-
ւանդ անփորձ պատանիք, Զօպանեանի
գրած և Արեւելքին սիրելով գգուելով
հրատարակած այդ յօդուածին ամբա-
րիշտ սկզբունքը մի անգամ ընդունին,
և սկսին անձնասպանութեան գեղեցիկ
լարք մի, Արեւելք կ'ըսեմ, որոյ վրայ
յանցանք պիտի դնէ: հարց և մարց, եղ-
բարց և քերց, ամուսնոց և զուակցաց
անհղ, այլ արդար անէծքն որոյ գըլ-
խոյն վերայ պիտի տեղան: Ստոյգ է թէ
արդի երիտասարդներէն և ուսումնա-
ւարտներէն ոմանք գրական ազգարէզն
նետուելու մեծ տենչ ունին, կ'ուզեն

գրել, շատ գրել, միշտ գրել և ամէն
բանի վրայ գրել: Բայց միթէ լրագրա-
պետք և խմբագրապետք պարտաւոր-
եալ են նոցա ամէն գրուածները ան-
խտիր հրատարակելու, մանաւանդ թէ
զանոնք ուղղելու պարտաւորեալ չեն:
Մարդ մի ինքզինք սպաններ է, այս
սարսափելի բան է: Այս առթիւ լուրջ,
պահպանողական և բարոյական օրագրի
մի մէջ անձնասպանութեան գովեստն և
գրուատիք և խրախոյսն կը հրատարակ-
ուին. ահալի՛ բան:
Բերա, 16/28 Մայիս 1892

ՍԵՄԻՉՈԹ

Սէմիգօթ՝ գըրմըզ, մըթրադ սաբ-
լարը, պէտեազ վէ սէմիգ եաբրադարը
հալի պիր նէպաթ օլուպ, պաղչե-
լէրին գումու եօլարը քէնարնտա
եէթիշտիրիլը: Սէմիգօթ՝ Տէրի-
սապաթտէ օլտուգճա գիւտտէ
սարֆ օլունուր իսէ տէ, էվրօբանըն
ճէնուպ թարաֆլարընտա պունա
բէք ազ իթիպար օլունուր, ֆազաթ
չըմալ թարաֆլարընտա վէ պա խու-
սուս Պէլճիգա իլէ Ֆիլէմէնքտէ սէ-
միգօթունու բէք սէվէրլէր:
Ալէլուումմ թաղտիւնէ հագգըն-
տա դաեթթ մուհիմմ պէնտլէր նէշը
իտէն Տր: Ֆէլէքս Պրէմօն՝ Ֆրանսա-
նըն ճէնուպունտա թապ վէ նէշը օ-
լունան պիր դաղէթտա, սէմիգօթ
հագգընտա աթիտէքի սաթըրլարը
եաղմըլ տըր:
Սէմիգ օթունուն քէնտի քէնտի-
սինէ նէշվ ու նիւմա պուլտուղու
Պահըր Սէֆիտ սէվահիլինտէ էօթէ-

տէ պէրիտէ թուրքուլուգ խրեար
իլէ պէրապէր սիրքէ իչինէ վազ օ-
լունմուշ պիր դաշ սաբ սէմիգ օթու-
վէ եախօտ թաղէ սէմիգ օթտան
բիշմիշ պիր դաշ եաբրադ սալաթա
կիպի եէնիր: Սէվահիլ չըմալիւնտէ
վէ պա խուսուս Տիւնքէքք ճիվա-
րընտա սէմիգ օթ քէմալը իթինա ի-
լէ եէթիշտիրիլը:
Համմամ մէվսիմինտէ Ռա՛անտա
կիտէճէք օլունսանըզ, միլթէպէր օ-
թէլլէրին ճիւմէսինին սուֆրալա-
րընտա սիղէ սէմիգ օթու վէրիլը,
էթ սուլարը իլէ գօնսօմէլէրտէ
պիր դաշ եաբրադ, վէ քէպապա-
րըն էթրաֆընտա միգտարը քիւլի
սէմիգ օթ պուլունուրունուգ:
Պիթարաֆ վէ սաֆտէրուն պիր
սէյեսահըն իհիթիսասաթընա իթիմատ
իտէճէք օլունսանըզ, սէմիգ օթուն
էքլի թէրպիւնէլէրէ միւշապիհ օլ-
տուղունու, վէ բիշմիշ սէմիգ օթ սա-
լաթասընըն սօղան իլալէ օլունսա
պիլէ տատըզ գալտըղընը, վէ չօր-
պա իչինտէ գայնատըմըլ սէմիգ օ-
թու չօրպաեա չօք ազ լէզզէթ վէր-
տիկինի աւլարսընըզ:
Փագաթ տօղրանմըլ վէ թէրպիւնէ
օլունմուշ սէմիգ օթ՝ տիկէր պիր չօք
սէպղէլէր միսիլու աղըզա լէզզէթ
վէրիլ:
Հէր քէսին զէվգինէ ըրաեթի ի-
տէրէք, պու սէօղլէրի սէօլլէտիքտէն
սօնրա, հըֆղ էլսըհէն էրպապընըն
ըէյինի տաիլի զիքր ու պէեան ի-
տէլիմ:
Սէմիգ կէօրիւնէն սէմիգ օթ ֆայ-

տէսի ճիւզի պիր թաամ տըր: Էկէր
մահգուգ օլուր վէ սայիր թաամալա-
տան խօշլանմազ իսէնիզ, սէմիգ օթ
բիշիրինիզ: չիւնքի Հիթօգրաթըն
սէօլլէտիլի կիպի, «օ գատար էյի
օլմանան ֆագաթ խօշա կիտէն պիր
թաամ՝ խօշա կիթմէեէն պիր թաա-
մա թէրճիհ իտիլմէլի տիր,» ֆագաթ
պու սուրէթլէ թաամ իտէրէք,
գուվէթինիզի իեատէ իթմէք իւ-
միտինտէ պուլունմանընըզ, Սէմիգ
օթ քիւլի միգտարտա բօթաա թուգ-
լարընը հալի օլուպ, պու թուգլար
մէնրաի պօլու վէ պաղըրսագլարը
թէմիլլէր, վէ պուլարա տահա
մունթաղամ իճրաի վազիֆէ իթտի-
րիլ: Սէմիգ օթտան պէքլէեէպիլէ-
ճէկլինիզ չէյ պուլունտան իպարէթ տիր:
Շուրասընը տաիլի ունուլմանա-
լըմքի, գըրտա քէթէն թօխումու-
նուգ պուլունմատըղը զէման, եում.
չատընը վէ ճէրահէթ թօրաեւընը
պիր լաբա եաբմագ իչին գայնամըլ
սէմիգ օթու էզմէսինի իսթիմալիտէ-
պիլիւսինիզ: Էսկի թըպ քիթապլա-
րը սէմիգ օթուն տահա պիր չօք չէյ-
լէրտէ իսթիմալ օլունտուղունու եա-
ղարար՝ իսէ տէ, պէն եալընըզ պու
սուրէթլէ իսթիմալինի զիքր իլէ իթ-
թիֆա իտէրիմ:
Շախսլարըլա պէրապէր ֆիթիթ-
լէրի տաիլի մահվ օլան պիր չօք ա-
տէմլէր սէմիգ օթու, գուրտա գար-
չը պիր տէվա, վէ գունտուգ պէօ-
ճէկինէ գարըն զէհիլի տէֆի իտիճի
պիր իլաճ աատ իտէրլէր իտի:
(Թիճարէթ Օտասը զաղէթասը)

Իթմէլէրինտէ, Անտրէա, «խայր, հէնուգ վագթը տէյիլ
տիր» տէյի մուգապէլէտէ պուլունտու, վէ խասմինին տուր-
տուղու մահէլլէ գատար երեւելիւ, թապանճատընըն աղ-
ղընը կէօքսինէ տանաթտը: Ալթիթիւրալը զապիթ՝ գօլարընը
գալունչտուրմուշ օլարագ, վէ տօտագլարընտա էսէրը թէպէս-
սիւմ միւշահէտէ օլունարագ տուրմուշ օլուպ, սահիպի ըրդ-
գաթ վէ ալիճէնապ պիր քիման, մէրգումուն պու ճէսարէթին-
տէն միւթէսիլը օլուր իտի իսէ տէ, օ ալագ՝ զէրրէ գատար
իլհարը մէրհամէթ իթմէսէրէք, զալիմանէ պիր թէպէսսիւմէ,
«— Ֆիլվագը, միւսիւ, սիզ անճագ պէնիմ՝ եալըմտա
պիր առէմինիզ: Իմտի վէֆաթընըղըն խապէրի վալիտէնիզի
քէտէրի աղիմէ կիլիթթար իտէճէկինէ չիւպհէմ եօք տուր,
տէտի, վէ սիլահընը աթէչլէմէսիլլէ, պիլարէ զապիթ՝ բէֆը
սէտա պիլէ իթմէքսիլին պիրուհ եէրէ տիւշտի:
Արման. — (նէֆրէթլէ) Ալագ, տէյի պէեան իլլէտի,
վէ Մարթա՝ իֆատէսինէ չու եօլտա տէվամ իթտի:
— Տօ՛սթում, սէօլլէեէճէքլէրիմի պիթիլմէտիմ, տի՛նլէ-
յինիզ, օ առէմ՝ գաթիլ տիր, խըրսըզ տըր:
Մարթա՝ պու սօն սէօղլէրի սէօլլէրէքն, ար ու հիճա-
պընտան նաչի այնը գըզարմըլ իտի: չիւնքի էօյլէ պիր առէմ
հագգընտա իլհարը մուհապպէթ իթմիշ օլմասը՝ քէնտիսի
իչին արլանաճագ վէ ութանաճագ պիր քէֆիլիթ իտի:
Սէղպուրէ, պիր դաշ սանիլէ սիւքիլթտէն սօնրա, չու վէճհլէ
քէյամընը իլէրի կէօթիւրտիւ:
— Անտրէա՝ իֆրաթ գումարպազ օլտուղունտան, խա-
նէմիզ պաեաղը գումարխանէ հալի քէպա իտէրէք, հէր կիճէ
Միլան միւթէպէրանընա մէնսուպ պիր դաշ ֆամիլեանըն էվ-
լատը սօեուլուպ սօղանա տէօնէր իտի:
«Անտրէա՝ էմալի իշիտիլմէմիշ պիր պալթիեարըղը հա-
յիլ օլմասըլա, պիր դաշ այլարտան պէրու քիւլիլիթի
մէպալիլ գաղանմագտա իքէն, պիրտէն պիրէ իգպալի տէօ-
նիւպ, պիր կիճէ եիւզլէրճէ ֆրանգտան իպարէթ ճէսիմ պիր
մէպաղը զայպ իթտի:

«Անտրէա, պու ճէվապընտան սօնրա պէնի պրագըպ
կիթտի:
«Իշթէ, աղիլիմ, — տէյի տէվամ իթտի Մարթա, — Ան-
տրէանըն ալիլագը մէզմուհէսինի օ կիւնտէն անլատըմ:
Մէրգումուն, պէնի քէնտիլնէ մէթրէս իթմէքտէն պաշգա
մագսէտի եօք իտի: Սէքիլ կիւն սաեղգլամագլա պէրապէր
պիր նէվ չէտիտ սըթմանա տիւշար օլուպ, բէտէրիմի չաղըր-
տըմ: Ճէնապը Ալլահտան աֆվլըք տիլէտիմ: Անտրէանըն
տիլլէրինէ գաբանարագ, պէնի միհրապըն հուգուրունա կէօ-
թիւրմէսի վէ պէնիմէ էվլէնմէսի իչին նիեազ իթտիմ:
«Օ իսէ, պանա, թապի օլան հալլէրի վէ եալան թապիլ-
լէրիլլէ ճէվապ վէրտի:
«Քէնտիլի պուլտուղունտա, կիտիպ ըահիպիմին աեագ-
լարընա գաբանտըմ, կիւնահըմը սնա իգրար իթտիմ, վէ ան-
տէն նասիհաթ իսթէտիմ:
«Բահիպ էֆէնտի պանա չու եօլտա ճէվապ վէրտի: —
Կիթ գըզըմ, բէտէրինէ գալուշ, վէ Հագգ Թէալաքի, հէմ
հէր չէյէ գատիր հէմտէ սահիպի մէրհամէթ ու չէֆագաթ
տըր, էլպէթթէ սանա աֆվ իտէճէք տիր, վէ պէլքի հագ-
գընտա իճրա իթմիշ օլտուղու գատր ու խիեանէթի թաղմին
իթմէք իսթմէսիէն առէմին վիճտանընը մէրհամէթ եօլունա
սէվգ իլլէեէճէք տիր:
«Բէտէրիմ:
«Իշթէ օլ զէման բէտէրիմին քէնտի գըզը հագգընտա
դաեթթ մէրհամէթիլ օլտուղունու տէրխաթըր, վէ ըահիպին
նասիհաթլարընը՝ ճէնապը Ալլահըն պիր էմրի մագամընտա
աատ իլէ, քէնտիլինէ իթաաթ իթմէք իսթէտիմ:
«Իմտի, պիր սապահ մուֆարագաթ իտէճէկիմի Անտրէա-
եա պիլտիլտիմ: Քէնտիլի իսէ, ֆիթուրսուպա պիր թապը
իլէ, նէրէեէ կիտէճէկիմի սիւալ իթտի: Ֆրանսատա, բէտէ-
րիմին նէզտինէ ալտէթ իտէճէեիմ, տէյի ճէվապ վէրտիմ:
Օ անտէ, սէսինտէ թարիֆ օլունմազ հէեէճան էսէրի հիսս
օլունարագ, «բէտէրինէ՛մի» տէտիլինտէ, պէն տէ, «էվլէթ,
Ա—11

ՅԱՐՐԱՔԻՆԵ

ԳԱԼԱՅԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 19 մայիս

Գ. ուսման 18 մայիս գար.	22 18
Գ. 19 աշու. տուպը գ. ք.	22 19
Իւնիֆիկէ գաւ.	
Սէրի Ա. Ա. Իսթիֆադ	50 00
« B. Բ.	28 00
« C. Գ. Գ. ք.	22 11
Բուսէի չըմէնաքէրի	77 25
Ազէ ֆայիդի	06 00
Բարօր	00 00
Հէվալսիդ	17 00

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՈՂԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7 38
Իսթանպուլ պանդասը	5 00
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4 00
Թրամվայ	4 75
Սօսիէթէ ԺԵԹՕման պանդասը	4 20

ԱԳՅԵԼԵՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Օսմ. իրասը 100 զրուշտան Դր. Բր.	
Պէնաք Մէճիտիէ ֆարգը	108 05
Մէթալիք	98 20
Պէլիք	101 00
Ալթըլըք	102 00
Ինկիլիք իրասը	110 08
Ձրանքը ալթ ունու	87 22
Բօլ	89 00
Գրէմիք ալթ ունու	51 10
Գարպօն դայմէսի	08 12
Թանկիլթը Օսմանիէ	82 16
Թանկիլթը Օսմանիէ գ. ք.	82 24

ԻԼԱՆ

Մասէյնի Հիւմանուս տի թապիպի
օլուպ, ճիւղէճէ մալիւմ օլան Կրիօր
Չամի Էֆէնտի տիւքքեանընը Պէյօղլուս-
տա Թընէլ մէյաանընտա Մահէր մադա-
զասընըն դարընընտա 2 նիւմէրօլու խա-
նէնէ նազլ խտէրէք, պու Փըրսաթ իւն
մէղքիւր տիւքքեանընտա տիւ թէպապէ-
թիւնէ միւթէալլիք Էփրօրաքեարի օլա-
րաք էն ճէտիտ ալէաթ վէ էտէվաթ վէ
մուալիճաթ ճէլալ իթմիլ օլտուղունտան,
աղլընտան տիւլէրին սէրիան վէ քեամի-
լէն միւտալաթը, վէ կէրէք տիւլէրին
աղլըն Հիւսս օլունմադաղըն քէօքիւնտէն
վէ կէրէք տիւ քէօքիւնտէն պիւր կէօն-
իւրաճը, վէ պօշ տիւլէրին ալէթ ուզի
եա ազ ալթուս վէ եա սայիր մատէնի,
տաթ ի լէ իմասը, վէ խաֆիֆիլիլիլի
պէրապէր տաեանըղըղը, վէ թապիի
տիւլէրէ պէնդէմէսի ճիւղէթիւ, Էփրօրա-
ճա շէօնրէթ գազանմը վէ էն միւքէմ-
մէլ ատտ օլունմադտա պուլունմիւլ օ-
լան դաուչու նամ լասթիլըտէն վէ եա
ալթունտան օլարաք էն ճէտիտ ուսուլ
իւզըն րէգապէթ օլունմադաղըն ալէ-
րէճէտէ ալէա տիւ իմալի, վէ գարա-
սըղ իւնալու իւն տիւ թապիիլի զըմըն-
տա տիւքքեանընտա կէլէճէք օլան զէվա-
թըն քեամիֆէսի սիւրաթ իւն վէ քեա-
միլէն նայիլի միւրատ օլաճաղարը վէ
թապիպի միւմալիէյ Հէր կիւն սապահ-
աեըն ալաֆրանիս սաաթ ճտէն իթի-
պարէն Էօյլէտէն Գ սաաթ սօնրաեա գա-
տար վիզիթա գապուլ իթտիլի քէսիլ
իւլմիգտար միւլթէրիլէրինէ իւն օ-
լունուր:

ՍԱՀԻՊԻ ՄԹԻՆԵԱՅ ՎԵ ՄԵՍԻՈՂԸ ՂԱՅԵԹԱ
Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ՄԱԹՊԱՍՅԻ

Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Մաթպաամիգտա, էլալնէյի միւլթէլիֆէ իւն, եանի էրմէնիճէ,
Թիւրքէ, Պրանսիգճա վէ Բուճա գազէթա, թիթապ, թիսալէ,
տիւնիւն վէ ճէնաղէ պիլէթիլի, գարթ տը վիլիթ, Հէր նէվ իւ-
նաթ քեաղլուրը վէ սայիլի զանէթ թէմիլ, վէ միւլթէրիլի
խօշնուտ իտէճէք սուրէթա միւլթէալ վէ էմալիւն նիսպէթիւ
էնվէն ֆիւնաթիւ թապ օլունմադտա օլաուղու, վէ թաչրալարտան
մէղքիւր իւնալարտա մաթպաամիգա տօղլունտան տօղլու եախօտ
պիլվաաթը վուգու պուլաճադ սիբարըչաթըն աղ պիւր միւտալթ
զարֆընտա վէ քէպալիք էնվէնիլիլիլիլի իճրա խալիլալ մաճէլլէրինէ
թէսիլմ իտիլէճէկի, վէ պու Էօլտա սիբարըչաթ իլին, րուխսաթը
րէսմիւնէսի իսթիլիսալ իտիլմէսի լաղըմ կէլէնիլիլիլի իսթիլիսալ րու ի
սաթ խուսուսըն տալի մաթպաամիգ թարաֆընտան տէրիւհալ
օլունմադը, մալիւմ ամմէ պուլլուլմալ իւզըն, խաաթէթէն իւն
օլունուր:

ԳԱԼԱՅԱ ՆՈՒՄԼԻՐՈՍՈՒ 132

Պէնէր բազար իրթ. վէ րէնչն. կիւնիւ-
րի հարէքէթ խտէր:

ՍԹԱՍԻՐ	Ա.	Տ.
Էտիւրնէ	Հարքթ. Ագչ.	3 00
Գաարքէյ	»	3 52
Մուսթաֆա-բաշա	{ վիսուլ »	4 42
	{ հարքթ. »	5 02
Հարմանը	{ վիսուլ »	6 20
	{ հարքթ. »	6 40
Թընօլա-Սէմէնի վիսուլ	»	7 23

Տօղլուն թընօլ-Էմալօլու-Պուրկասա	
Հարքթ. իտէն թրէն իւն միւլթէսաթը	
(Բազար իրթէսի ճուճա իրթէսի)	
Թընօլա-Սէմէնի հարքթ. Ագչ.	9 15
Նաւալու վիսուլ	2 00
(Սալ վէ ճուճա կիւնիլիլի)	
Պուրկասա վիսուլ Ագչ.	6 58

ԳԱԼԱՅԱ ՆՈՒՄԼԻՐՈՍՈՒ 131

Պէնէր չարէնպիւլ վէ ճու. իրթէսի կիւն-
իլի հարէքէթ խտէր:

ՍԹԱՍԻՐ	Ա.	Տ.
Տօղլուն Պուրկաս-Էմալօլու-Թընօ-		
լաեա հարքթ. իտէն թրէն իւն մթէսա.		
(Սալ վէ ճուճա կիւնիլիլի)		
Պուրկասա հարքթ. Ագչ.	9	40
Նաւալու » Սալ.	2	40
Չարէնպիւլ վէ ճու. իրթ. կիւնիլիլի		
Թընօլա-Սէմէնի վիսուլ Սալ.	7	20

Թընօլա Սէմէնի հարքթ. Սալ.	7 6
Հարմանը { վիսուլ »	8 6
	{ հարքթ. » 9 35
Մուսթաֆա-բաշա վիսուլ	» 10 44
Հարքթ. »	» 11 54
աաղքէյ »	» 12 16
Գտիլիլի վիսուլ Ագչ.	12 00
2 իլլիլ տաղըղալար աղչաճ ոսաթ 6	
լէ սապահ սաաթ 5.59 արաւընտաթի	
վաղթը իրաե խտէրէր:	

Ինթիմալը պանա աֆվ իտէճէք տիւր տէյի իֆաաթէ կյէ-
տիկիմտէն, մազղունանէ պալընը սալաեարադ, - Ջէվալը
Մարթա, չօղտան պէրի պու շայեանը թէէսսիւք հաղըգէթի
սէնտէն կիլլէմիլ իտիւմ... Բէք շարուք գըըըմաեա միւսայիտ
օլան գալպիլի ինճիթմէեէ ճէսարէթ իտէմէեօրտում...
լաքին պէնի պրադըպ կիթմէք իսթէտիկին հալտէ, մէճպուրի
գալպիլի ինճիթմէքիկիմ իճապ իթմիլ տիւր, տէտի, վէ պէն
տէ, - Սիւպհա՛ն Ալլահ, նէ՞ վար սըը, նէ՞ օլմուլ տուր, պա-
նա սէօլլէեէճէկին նէ՞ տիւր, տէտիմ իսէ տէ, ճէվալալ վէր-
մէեիլ, ճէպիլտէն՝ էթըրաֆը սիեաճ քէնարը վէ պիւր այ Էվ-
վէլ թարիլիլի պիւր մէթթուպ չըգարըպ պանա իթա իթտի:
«Տէրէալ քէնտիմտէն չըգարադ, վէ քէմալը տէհէթէ
տիւչար օլարադ,
«- Եա՛ Բապպի, եա՛ Բապպի, բէտէրիմ վէֆաթ իթմիլ,
Հէր հալտէ քէտէրինտէն նալի էօլմիւլ օլմալը տըր... վա՛հ
պիլարէ պապաճըղըմ, տէյի նիտա իթտիմ:
«Էվվէթ, պէ՛ն, պէն անըն վէֆաթընա սէպէպ օլմուլ
իտիմ:

«Բէտէրիմին վուգուի վէֆաթընտան տօլաեը թուլմադ-
տա օլտուղում եաս ու մաթէմին իլը պլարընտա, Անտրէա
հաղըղմտա զանէթ մուամէլէի հասէնէ վէ խալիսահանէ
կէօսթէրտի, վէ պէնտէն զայրի զէվճէսի օլմաեաճաղընա
տայիլը րէսմէն եէմին իթտի. պէն տէ զաաֆէթիմտէն նալի
անըն պու եէմինինէ ինանտըմ. չիւնքի աղ սօնրա տէրքեար
օլան իսթիհաղաթի թապիլաթընա պաչաեըպ, զէվճէսի
տէյիլ, մէթրէսի գալտըմ. Էվիմիլ ֆիսք ու ֆիճուրտա րէ-
ֆիդիլիլ օլանլարա թէքըրա քիւչատ օլունուպ, պէն տէ անըն
էլինտէ ատէթա պիւր օեուճադ օլտուղումու Բէք էյի ան-
լաաթմ:

«Պէլլի պէնի սէվիեօր իտի, լաքին պու սէվմէսի՝ սայլի
պիւր ինանըն, մալիք օլտուղու պիւր ալթը, պիւր քէլալի վէ
սաիլէեի սէվմէսի կիպի իտի:
«Էվվէլլէ հաղըղմտա իպրազ իթտիկի ինթիւրամաթ

Եալալ Եալալ մահվ օլտու. հալպու քի էլան պէնիմ քէն-
տիսինէ մուհապէթիմ պուլունմադտա իտի:

«Փաղա օլարադ, Սգալա թէաթրօսունուն գաբուսուն-
տա թէսատիլի իթտիկի պիւր չիւլէքճի գըղը սէվմէքէ, գար-
չըմա պիւր լաքիպէ չըգարմադ նամուսուղլուղունտան տա
պէնի էսիլիլմէտի:

«Օլ վաղթը, ինտիմտէ շայեանը թահէր օլմադտա
պուլունան օ աաէմտէն ֆիլար իթմէք իսթէտիմ. ֆաղաթ
նէրէեէ ֆիլար իտէպիլի, նէրէեէ կիտպիլիլ իտիմ.
Պունտան գաթինաղար էսիլ կիպի անըն զարիլ վէ մէնֆուր
հիւլմիւնէ թապի պուլունունօրտում, սայլի պիւր եըլանըն
պիւր գուլ իւզըրնտէ իճրա իթտիկի սիհիլ կիպի պիւր հալ
իլինտէ իտիմ, վէ ալադ թապիլաթընը վէ զալմ խաստէլէ-
լէրինի աթթը պէնտէն կիլլէմէմէքտէ օլտուղունտան, հաղ-
ղըմտաքի հիւլմ ու նուֆուղու՝ տէհէթի մուճիլ օլմադ տէ-
րէճէսինէ վարմադտա իտի:

«Պիւր աղչա՛մ Անտրէա, թէաթրօտա կէնճ պիւր Ավըս-
թիլալը զապիթ իլէ մուարաղա վէ իրթէսի կիւն տէ տուէլլօ
իթտի:

«Ինթիլապ օլունան սիլահ՝ թապանճա իտի:
«Տուէլլօնուն շարթլալը մուճիլլինճէ, Էքի խաաիմէր պի-
րպիլլէրի իւզըրինէ եիւրիւեէճէք վէ իսթէտիլլէրի եօլտա
աթէլ իտէճէք իտիլլէր:

«Իլը տէֆա Ավսթիլալը զապիթ աթէլլէտի իսէ տէ, Ան-
տրէա վուրուլմաեըպ, խասմի իւզըրինէ եիւրիւմէսինէ տէվա՛մ
իթտի. Եահիլալէր, «Թապանճանըլը աթէլլէլինն» տէյի նիտա